

**ARBETSMARKNADS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 7/2001 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om
personregister för arbetarskyddet**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 september 2001 en proposition med förslag till lag om personregister för arbetarskyddet (RP 106/2001 rd) till arbetsmarknads- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har förvaltningsutskottet lämnat utlåtande (FvUU 13/2001 rd) om propositionen. Utlåtandet ingår som bilaga till detta betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- direktör Leo Suomaa, social- och hälsovårdsministeriet
- lagstiftningsrådet Leena Vettenranta, justitieministeriet
- överinspektör Kaarina Myyri-Partanen, Nylands arbetarskyddsdistrikt
- juristen Markku Salomaa, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC
- utbildnings- och arbetskraftspolitiska sekreteraren Heikki Liede, Akava r.f.
- juris kandidat, ombudsmannen Johan Åström, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund
- verkställande direktör Matti Kopperi, Arbetarskyddscentralen.

Dessutom har dataombudsmannen Reijo Aarnio lämnat ett skriftligt utlåtande.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en lag om personregister för arbetarskyddet.

Genom propositionen kompletteras och förtydligas den nuvarande lagstiftningen. Samtidigt lyfts föreskrifterna på lägre nivå om regist-

ret upp på en föreskriftsnivå som motsvarar kraven i personuppgiftslagen och grundlagen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt sedan den har antagits och blivit stadfäst.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Av de orsaker som nämns i motiveringen till

propositionen och på grundval av erhållen utredning finner utskottet propositionen nödvändig

och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar och ändringsförslag.

De gällande bestämmelserna om personregistret för arbetarskyddet är bristfälliga och uppfyller inte kraven i grundlagen och personuppgiftslagen (523/1999). Registret upprätthålls av Arbetarskyddscentralen och grundar sig på lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973), och på arbetsministeriets beslut om lämnandet av uppgifter om samverkanspersonalen inom arbetarskyddet (928/1993), som utfärdats med stöd av lagen. Dessutom ingår det bestämmelser i arbetarskyddsavtalen om vilka uppgifter som skall meddelas till registret. Syftet med lagförslaget är att införa nödvändiga och tydliga bestämmelser om registret på rätt författningsnivå.

Enligt lagförslaget skall registret inte längre innehålla uppgifter om eventuellt medlemskap i fackförbund. Informationen har tidigare använts av fackförbunden när de arrangerat arbetarskyddsutbildning för medlemmar som valts till arbetarskyddsuppgifter. Fackförbundens utbildning har tillgodosett ett yrkesmässigt och branschspecifikt utbildningsbehov som Arbetarskyddscentralen inte täcker med sitt kursutbud. Enligt vad utskottet har erfarit blir registret betydligt mindre användbart samtidigt som de arbetarskyddsansvariga ute på arbetsplatserna får sämre möjligheter att delta i fackförbundens kurser, om registret inte ger information om en person är medlem i ett fackförbund eller inte.

Utskottet menar att det visat sig vara nödvändigt att registrera uppgifter om medlemskap i fackförbund i personregistret för arbetarskyddet. Därmed har det varit lättare att ordna och målinriktad arbetarskyddsutbildningen. Fackförbunden har lätt och behändigt fått uppdaterad information genom registret om de medlemmar som de vänt sig till med sin utbildning. Enligt uppgifter har detta inte förorsakat några problem.

Utskottet menar att en så bred och allsidig arbetarskyddsutbildning som möjligt är av största vikt för arbetarskyddet och påpekar att det inte

finns någon orsak att försvåra för fackförbunden att arrangera arbetarskyddsutbildning. Därför föreslår utskottet att 1 och 2 § i lagförslaget kompletteras med nödvändiga bestämmelser om att uppgifter om medlemskap i fackförbund fortfarande får införas i registret. Utskottet föreslår att ett nytt 3 mom. fogas till 3 §. Det nya momentet föreskriver att uppgifter om medlemskap i fackförbund inte får lämnas ut från registret annat än till respektive fackförbund för planering och ordnande av arbetarskyddsutbildning.

Personuppgiftslagen klassificerar uppgifter om medlemskap i fackförbund som känsliga uppgifter. Enligt lagförslaget är det arbetsgivaren som meddelar uppgifter till personregistret för arbetarskyddet. Den som inte vill meddela uppgifter om sitt medlemskap meddelar vanligen inte heller arbetsgivaren om detta. Därför kan arbetsgivaren inte ge uppgiften vidare till registret. Följaktligen kommer en persons integritetsskydd vanligen inte i farozonen, när uppgiften ges vidare till registret. Utskottet föreslår att 2 § kompletteras med en bestämmelse om att en arbetstagare har rätt att förbjuda arbetsgivaren att meddela uppgifter om medlemskap i ett fackförbund till registret.

Vidare föreslår utskottet att 2 § ändras så att uppgifter alltid skall meddelas till registret när de ändras. På så sätt kan det säkerställas på bästa sätt att uppgifterna i registret är uppdaterade. Enligt 30 § personuppgiftslagen har de registrerade rätt att förbjuda att uppgifter om dem används bland annat för direktmarknadsföring. För tydlighetens skull föreslår utskottet att en hänvisning till detta fogas till 3 §. Dessutom föreslår utskottet en del lagtekniska ändringar i 5 och 7 §. Den senare ändringen påverkar inte den svenska texten.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår arbetsmarknads- och jämställdhetsutskottet vördsamt

att lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

Lag

om personregister för arbetarskyddet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Registrets användningsändamål och registeransvarig

Personregistret för arbetarskyddet är ett personregister som förs av social- och hälsovårdsministeriet, nedan ministeriet. Avsikten med registret är att förmedla arbetarskyddsinformation och arbetarskyddsmaterial samt information som hänför sig till anordnandet av arbetarskyddsutbildning och att främja tillsynen över och kontrollen av arbetarskyddet på arbetsplatserna. *Syftet med registret är också att betjäna fackförbunden och arbetsgivarorganisationerna när de planerar och anordnar arbetarskyddsutbildning.*

(2 mom. som i RP)

2 §

Källor och faktainnehåll

Arbetsgivaren skall till den registeransvariga som registrerar uppgifterna skriftligen meddela följande uppgifter valperiodsvis och även *annars när uppgifterna förändras:*

(1—5 punkten som i RP)

6) arbetarskyddschefens, arbetarskyddsfullmäktiges och vicefullmäktiges samt, om det på arbetsplatsen har utsetts en arbetarskyddsnämnd eller ett motsvarande organ, medlemmarnas och arbetarskyddsombudens namn, födelsedatum, modersmål, adress, deltagande i arbetarskyddsutbildning, *medlemskap i fackförbund* samt övri-

ga uppgifter om ställning och arbetarskyddsverksamhet.

Dessutom får arbetsgivaren när det gäller anställda i huvudsyssla inom arbetarskyddet samt inom företagshälsovården meddela namn, födelsedatum, modersmål och adresser, *(utesl.)* uppgifter om deltagande i arbetarskyddsutbildning, *medlemskap i fackförbund* samt övriga uppgifter om ställning och arbetarskyddsverksamhet.

Den registrerade har rätt att förbjuda att uppgifter om medlemskap i fackförbund meddelas till registret. (Nytt)

(4 och 5 mom. som 3 och 4 mom. i RP)

3 §

Utlämnande av uppgifter

(1 och 2 mom. som i RP)

Om en uppgift om en persons medlemskap i fackförbund har antecknats i registret får uppgiften eller annan med stöd därav erhållen uppgift ur registret lämnas ut bara till det behöriga fackförbundet för planering och anordnande av arbetarskyddsutbildning, om inte den berörde har gett skriftligt samtycke till att uppgiften lämnas ut för ett annat ändamål. (Nytt)

Om den registrerades rätt att förbjuda att uppgifter som gäller honom eller henne själv lämnas ut för direktmarknadsföring föreskrivs i personuppgiftslagen (523/1999). (Nytt)

(5 mom. som 3 mom. i RP)

4 §

(Som i RP)

ApUB 7/2001 rd — RP 106/2001 rd

5 §

Tillämpning av andra författningar

På personregistret för arbetarskyddet tillämpas förutom denna lag även personuppgifts-

gen (*utesl.*) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

6 och 7 §
(Som i RP)

Helsingfors den 16 oktober 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Jouni Lehtimäki /saml
Pertti Hemmilä /saml (delvis)
Leea Hiltunen /kd
Anne Huotari /vänst
Kyösti Karjula /cent
Risto Kuisma /ref

Esa Lahtela /sd (delvis)
Rauha-Maria Mertjärvi /gröna
Petri Neittaanmäki /cent
Håkan Nordman /sv
Lauri Oinonen /cent (delvis)
Pirkko Peltomo /sd
Tero Rönni /sd.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var
utskottsrådet Ritva Bäckström.